

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 298/2567

บริษัท จ. โจทก์ นาย ส. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 352, ป.อ. มาตรา 353, ป.วิ.พ. มาตรา 225, ป.วิ.พ. มาตรา 252, ป.วิ.อ. มาตรา 158, ป.วิ.อ. มาตรา 161, ป.วิ.อ. มาตรา 195, ป.วิ.อ. มาตรา 225,

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4,

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 22,

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 22 ทวิ

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้อุทธรณ์ของโจทก์จะเป็นการขอให้ศาลวินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมายว่าโจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ แต่ก่อนที่ศาลจะวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวได้นั้น ศาลจะต้องวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริงเสียก่อนว่า ตราที่โจทก์ประทับในฟ้องเป็นตราประทับที่โจทก์ยื่นขอจดทะเบียนไว้ตามข้อบังคับของโจทก์หรือไม่ อุทธรณ์ของโจทก์จึงเป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลชั้นต้นเพื่อนำไปสู่การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายที่โจทก์ยกขึ้นอ้าง จึงเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง เมื่อข้อหาความผิดตาม ป.อ. มาตรา 352, 353 มีอัตราโทษอย่างสูงให้จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จึงต้องห้ามมิให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 22 ทั้งไม่ปรากฏว่าอุทธรณ์ของโจทก์ได้รับอนุญาตหรือรับรองให้อุทธรณ์ ตามมาตรา 22 ทวิ การที่ศาลอุทธรณ์รับวินิจฉัยจึงไม่ชอบ ถือเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ จำเลยจะฎีกาในปัญหาดังกล่าวไม่ได้ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 225 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 252 และ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 ศาลฎีกาจึงไม่รับวินิจฉัย และต้องฟังข้อเท็จจริงเป็นยุติตามศาลชั้นต้นว่าโจทก์ไม่ได้ลงลายมือชื่อในฟ้อง เป็นฟ้องที่ไม่ชอบ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 158 (7) ซึ่ง ป.วิ.อ. มาตรา 161 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ถ้าฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้ศาลสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง หรือยกฟ้อง หรือไม่ประทับฟ้อง ดังนั้น เมื่อฟ้องโจทก์ไม่ปรากฏลายมือชื่อโจทก์อันเป็นฟ้องที่ไม่ถูกต้อง จึงเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้ โดยเฉพาะศาลชั้นต้นยังไม่ได้วินิจฉัยเนื้อหาแห่งคดี และการสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้องดังกล่าวไม่ได้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดไว้ เช่นนี้ศาลชั้นต้นชอบที่จะสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องโดยให้โจทก์ลงลายมือชื่อในคำฟ้องให้ถูกต้องได้ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 และ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91, 352 และ 353 นับโทษจำเลยต่อจากโทษของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ 632/2562 และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ 342/2564 ของศาลจังหวัดนนทบุรี และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ 1794/2563 ของศาลอาญาพระโขนง ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้วเห็นว่า คดีมีมูล ให้ประทับฟ้อง จำเลย

ให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ ศาลชั้นต้น
พิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้น
พิจารณาแล้วพิพากษาคดีนี้ต่อไปตามรูปคดี จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า เห็นว่า คดีนี้ศาลชั้นต้น
วินิจฉัยว่า ตราที่โจทก์ใช้ประทับในฟ้องไม่ใช่ตราประทับที่โจทก์ยื่นขอจดทะเบียนไว้ต่อกรมพัฒนา
ธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ฟ้องโจทก์จึงมีเพียงกรรมการสองคนลงลายมือชื่อโดยไม่ได้
ประทับตราสำคัญ ไม่เป็นไปตามข้อบังคับของโจทก์ ทำให้ไม่ผูกพันโจทก์ ถือว่าฟ้องไม่มีลายมือชื่อ
โจทก์ ฟ้องของโจทก์จึงไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย แล้วพิพากษายกฟ้อง โจทก์ยื่นอุทธรณ์ แม้ว่า
อุทธรณ์ของโจทก์จะเป็นการขอให้ศาลวินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมายว่าโจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่
ก็ตาม แต่ก่อนที่ศาลจะวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวได้นั้น ศาลจำต้องวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริงเสีย
ก่อนว่า ตราที่โจทก์ประทับในฟ้องเป็นตราประทับที่โจทก์ยื่นขอจดทะเบียนไว้ต่อกรมพัฒนาธุรกิจ
การค้า กระทรวงพาณิชย์ ตามข้อบังคับของโจทก์หรือไม่ การที่โจทก์อุทธรณ์เกี่ยวกับข้อเท็จจริง
ที่อ้างคำเบิกความของพยานขึ้นมาโต้แย้งคำพิพากษาศาลชั้นต้น เพื่อให้ศาลอุทธรณ์เห็นว่า
ศาลชั้นต้นรับฟังข้อเท็จจริงตามคำเบิกความของพยานไม่ถูกต้อง และศาลชั้นต้นน่าจะรับฟัง
พยานหลักฐานอื่นด้วยให้ได้ว่าความว่าตราประทับในฟ้องเป็นตราประทับที่ตรงกับที่จดทะเบียนไว้กับ
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จึงเป็นการโต้เถียงปัญหาข้อเท็จจริงเข้ามาสู่ปัญหา
ข้อกฎหมายเพื่อให้มีการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายใหม่ว่าโจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ อันเป็นการ
อุทธรณ์โต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลชั้นต้น จึงเป็นอุทธรณ์ในปัญหา
ข้อเท็จจริง เมื่อคดีมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน
60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จึงต้องห้ามโจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงดังกล่าว ตาม
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 22
ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา
ตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี พ.ศ. 2562 มาตรา 10 และไม่ปรากฏว่า
ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษา หรือทำความเห็นแย้ง หรืออธิบดีกรมอัยการหรือ
พนักงานอัยการซึ่งอธิบดีกรมอัยการได้มอบหมาย ได้รับรองให้อุทธรณ์ ตามมาตรา 22 ทวิ การที่
ศาลชั้นต้นรับอุทธรณ์ของโจทก์และศาลอุทธรณ์รับวินิจฉัยให้ยอมไม่ชอบด้วยวิธีพิจารณา จึงเป็น
ข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ จำเลยจะฎีกาในปัญหาดังกล่าวไม่ได้ ตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 252 และ
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4
ศาลฎีกาจึงไม่รับวินิจฉัย และต้องฟังข้อเท็จจริงเป็นยุติตามที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยมาว่า โจทก์ไม่ได้
ลงลายมือชื่อในฟ้องเป็นฟ้องที่ไม่ชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158
(7) และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499
มาตรา 4 ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 161 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ถ้าฟ้องไม่
ถูกต้องตามกฎหมาย ให้ศาลสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง หรือยกฟ้อง หรือไม่ประทับฟ้อง ดังนั้น เมื่อ
ฟ้องโจทก์ไม่ปรากฏลายมือชื่อโจทก์ อันเป็นฟ้องที่ไม่ถูกต้อง จึงเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยที่สามารถ
แก้ไขให้ถูกต้องได้ โดยเฉพาะศาลชั้นต้นยังไม่ได้วินิจฉัยเนื้อหาแห่งคดี และประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญา มาตรา 161 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ศาลสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้องได้โดยไม่ได้
กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดไว้ เช่นนี้ศาลชั้นต้นชอบที่จะสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องโดยให้โจทก์ลงลายมือชื่อ
ในคำฟ้องให้ถูกต้องได้ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกา

มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ให้ศาลชั้นต้นส่งโจทก์แก้ไขฟ้องโดยให้โจทก์ลงลายมือชื่อในคำฟ้องให้ถูกต้อง แล้วพิจารณาพิพากษาคดีนี้ต่อไปตามรูปคดี

องค์คณะ

เศรษฐี ศิริมังคละ · อุทัย โสภานิชิต · ประชา งามล้ำวง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/298/2567>